

ПРОГРАМА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

НА “ЯВОР” АД, ГР.ВАРНА

Относно прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

У В О Д

Според принципите на добро корпоративно управление, управителните органи на Дружеството трябва да осигурят гарантиране на интересите на акционерите, увеличаване на тяхното благосъстояние и справедливото разпределение на печалбата. Програмата за добро корпоративно управление определя политиката и принципите, от които ще се ръководи Съвета на директорите на “Явор” АД, гр. Варна, за осигуряване възможност на акционерите да упражняват по-пълно своите права, за подобряване процеса на разкриването на информация и за подпомагане на мениджмънта при организиране на дейността на предприятието. Формирането на тази програма е продиктувано не само от законовите изисквания, но отразява намерението на мениджърите за възприемане на този нов модел взаимоотношения по отношение на акционерите на Дружеството и заинтересованите лица в бъдеще. Възприемането на тази програма за добро корпоративно управление, спазването на всички разпоредби, застъпени в Устава и Закона, както и предприемането на конкретни мерки за прилагане на принципите на корпоративно управление от страна на Съвета на директорите е едно добро начало, което ще допринесе, както за подобряване представянето на Дружеството пред инвеститорите, така и за постигане на дългосрочните цели на “Явор” АД, гр. Варна.

Ние Съвета на директорите на “Явор” АД, гр. Варна уведомяваме акционерите и потенциалните инвеститори, че всеки който проявява интерес към предоставена Програмата за добро корпоративно управление на “Явор” АД ще я открие в дружеството, в Комисията по финансов надзор /КФН/ и “БФБ – София” АД.

Ц Е Л И

- 1) Да се запази конкурентноспособността, чрез обновяване и адаптиране практиките си на корпоративно управление за да се отговори на новите изисквания и се оползотворят новите възможности;
- 2) Подпомагане на комуникацията и повишаване нивото на информационна обезпеченост на акционерите на Дружеството;
- 3) Подобряване на процесите, свързани с разкриване на информация от Дружеството;
- 4) Създаване на прозрачни и честни взаимоотношения между акционерите и мениджърите на дружеството;
- 5) Улесняване вземането на решения от ръководните органи, относно краткосрочното и дългосрочното развитие на Дружеството, базиращи се на взаимната изгода, общи интереси и стремежа за постигане на целите на компанията;
- 6) Повишаване доверието на акционерите, инвеститорите и всички заинтересовани лица;

ПРИНЦИПИ НА ДОБРОТО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Рамката на корпоративното управление следва да:

- Защишава правата на акционерите.
- Обезпечава равнопоставено третиране на всички акционери, без значение на притежаваните от тях акции.
- Признава правата на заинтересованите лица по закон и насърчава сътрудничеството между дружеството и заинтересованите лица за увеличаване на благосъстоянието и осигуряването на устойчиво развитие на предприятието.
- Осигурява своевременно и точно разкриване на информация по всички въпроси, свързани с дружеството, включително и финансовото положение, резултатите от дейността, собствеността и управлението на дружеството.
- Подпомага стратегическото управление на дружеството, контрола върху дейността на управителните органи и отчетността на тези органи пред дружеството и акционерите.

ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

“Явор” АД се задължава да осигурява защита на правата на всеки един от акционерите си, като:

Предоставя по-сигурни методи за регистрация на собствеността.

В тази връзка е сключен договор за регистрация на емисията от ценни книжа на Дружеството с “БФБ-София” АД, като по този начин се осигурява възможност за свободна прехвърляемост на акциите на “Явор” АД. По този начин притежаваните от настоящите акционери акции могат да се търгуват и потенциалните инвеститори също могат да придобиват акции от Дружеството.

Сключен е договор с Централен депозитар АД, където се води Книга на акционерите на Дружеството. В нея се отразяват всички изменения на собствеността. Всички прехвърляния и придобивания на акции се удостоверяват посредством направените вписвания във водената от “Централен депозитар” АД книга на акционерите на Дружеството. Въз основа на данните, вписани в книгата на акционерите могат да бъдат издавани удостоверителни документи за притежаваните акции. Удостоверителните документи – депозитарни разписки не са ценни книжа. Притежаването на депозитарна разписка от акционерите улеснява разпореждането и търговията с акции на Дружеството.

Дружеството заплаща ежегодно таксата за поддържане на регистър в “Централен депозитар” АД. При увеличаване на капитала на дружеството ще се разработят техники и механизми за раздаване на удостоверителните документи. В останалите случаи на загубена или открадната депозитарна разписка управителните органи ще съдействат на акционерите, като ги насочват към инвестиционен посредник – регистрационен агент, за изваждане на дубликат.

Дружеството свиква Общо събрание на акционерите, съгласно изискванията на ЗППЦК и Търговския Закон.

➤ СД ще свиква ОС на акционерите на редовно заседание най-малко веднъж годишно. При необходимост от приемане на важни решения за дружеството – увеличаване на капитала, издаване на емисии от облигации, разпореждане с активи, чиито размер изисква одобрението на ОС на акционерите, ще се свикват и извънредни такива. Преди осъществяване за дружеството на сделки като сливания, както и продажба на значителна част от активите на дружеството ще бъде свиквано и провеждано Общо събрание на дружеството, на което ще бъдат подложени на гласуване тези въпроси.

➤ Поканата за свикване на Общото събрание, ще бъде обявена в търговския регистър. Всички материали по предстоящото Общо събрание ще бъдат изпратени и на КФН и “БФБ - София” АД, както и в сайта на дружеството, в законоустановените срокове. В деня на обнародване на поканата на адреса на управление на дружеството ще бъдат на разположение всички материали, свързани с Общото събрание. Не се предвижда да бъдат изпращани писмени покани до всеки един акционер.

➤ Правото на глас в Общото събрание на акционерите може да се упражнява лично и чрез представител от лицата придобили своите акции и вписани в

книгата на акционерите най-късно 14 дни преди датата на събранието. Представителят трябва да разполага с изрично, нотариално заверено пълномощно, отговарящо на изискванията на ЗППЦК.

Провежда политика насочена към подпомагане на акционерите при упражняването на техните права

- Ще се предоставя възможност на акционерите за участие в разпределението на печалбата на дружеството.
- Право на дивидент имат лицата, придобили своите акции и вписани в книгата на акционерите на 14 ден след деня на Общото събрание на акционерите, на което е приет годишния счетоводен отчет и решението за разпределяне на печалбата. В случай, че Общото събрание на акционерите приеме решение за разпределяне на дивидент в тримесечен срок от приемането на решението Съветът на директорите ще предприеме мерки за осъществяване на процедурата по раздаването на дивидентите на акционерите, включително като: изиска от “Централен депозитар” АД списък на акционерите, имащи право да получат дивидент, сключи договор с банка за изплащане на дивидента, чрез обява в пресата ще определи срока и начина за изплащане на дивидентите. Акционерите, които не успеят да получат своя дивидент в предоставения срок ще имат възможност да го получат най-късно до 5-години на адреса на управление на дружеството, всеки работен ден в часовете от 10 до 16 часа след предоставяне на документ за самоличност или в случаите на представителство на нотариално заверено пълномощно.
- Съветът на директорите на дружеството декларира, че ще информира акционерите по законоустановения ред в случай, че бъде предложено за гласуване решение за увеличаване на капитала на дружеството, чрез превръщане на част от печалбата в капитал. В този случай, капитала на дружеството ще бъде увеличен чрез пропорционално разпределение на нови акции между досегашните акционери. В седемдневен срок от вписване на увеличението на капитала в Търговския регистър, дружеството ще предприеме съответните мерки за регистрация на емисията.

Създадени са предпоставки и Съществува ефикасен и прозрачен механизъм на работа на пазарите на корпоративен контрол

Наличието на регулираните пазари на ценни книжа – официален пазар на фондова борса и неофициален пазар на ценни книжа дава възможност всички сделки с акциите на дружеството да се осъществяват в условията на прозрачност и разкриване на информация. Най – общо регулираните пазари на ценни книжа се определят като организирани пазари, чиито правила на функциониране, инфраструктурни улеснения и персонал са проверени и признати от предвидения в закон регулативен орган като гарантиращи безпрепятственото осъществяване на честна и прозрачна търговия с ценни книжа, стабилност на финансовата система и защита интересите на инвеститорите. Към настоящия момент в страната функционират два регулирани пазара на ценни книжа – Официален пазар на “Българска фондова борса - София” АД и неофициален пазар на

“Българска фондова борса - София” АД Тези два регулирани пазари на ценни книжа притежават всички признаци на регулиран пазар на ценни книжа съгласно тълкуването на Директива 93/22/ЕЕС на Съвета на министрите на Европейската общност за инвестиционните услуги в областта на ценните книжа и Директива 89/592/ЕЕС на Съвета на министрите на Европейската общност, координираща регулациите относно търговията с вътрешна информация, а именно:

- **Регулираният пазар е признат от компетентните органи и неговата дейност е обект на постоянен надзор от тях**
- **Редовното му функциониране на базата на строго регламентирани правила**
- **Равен достъп до сключване на сделки на оторизираните инвестиционни фирми, а чрез тях и на широката публика, както и равен достъп до пазарна информация.**

➤ Всеки, един потенциален инвеститор може да придобива неограничен брой акции от регулирания пазар на ценни книжа посредством системата за търговия на “Българска фондова борса- София” АД, спазвайки правилата за не употреба на вътрешна информация при сделки с акциите на дружеството.

➤ Акциите на дружеството са свободно прехвърляеми и разпореждането с тях се извършва без ограничения на фондовата борса. В тази връзка Съветът на директорите на дружеството не би могъл да използва средства за предотвратяване на поглъщане на дружеството на фондовата борса.

ОТЧИТАНЕ НА ПРАВАТА, ИНТЕРЕСИТЕ И РОЛЯТА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА

➤ Дружеството приема, че заинтересованите лица са всички лица, които не са акционери и които имат интерес от икономическия просперитет на дружеството – клиенти, доставчици, собственици на облигации, ако такива бъдат издадени и обществеността, като цяло.

➤ СД ще насърчава сътрудничеството между дружеството и заинтересованите лица за повишаване на благосъстоянието на страните, за осигуряването на стабилно развитие на Дружеството.

➤ На заинтересованите лица ще бъде предоставяна необходимата информация за дейността на дружеството, актуални данни за финансовото състояние и всичко, което би спомогнало за правилната им ориентация и вземане на решение;

РОЛЯ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

“Явор” АД има едностепенен модел на управление, с три членен състав на СД. С оглед прилагането на принципите на корпоративното управление ще се изисква от членовете на СД:

➤ Да осмислят и приемат съвременните тенденции на корпоративното управление, израз на които е силно изразената обвързаност между въпросите за структурирането на ръководните органи и ефекта от функционирането на взаимоотношенията “мениджъри-акционери”.

- Дружеството ще предлага за избор на членове на СД, само лица, отговарящи на изискванията на ЗППЦК, доказали предварително своя професионализъм, опит и качества. Освен това тези лица ще се предлагат за избор от Общото събрание, след предоставяне пред СД на дружеството на свидетелство за съдимост и декларации по чл. 116а от ЗППЦК.
- Съветът на директорите на дружеството, чрез своите независими членове ще следи за получаваните уведомления по чл. 145 от ЗППЦК и постъпилите за събранието пълномощни, а също и дали определени акционери на дружеството могат да упражняват контрол, който не отговаря на капиталовото им участие.
- Председателят на Съвета на Директорите ще съдейства за създаване на необходимите условия, всички членове на СД да вземат активно участие в заседанията на СД и ще следи за тяхното регулярно провеждане. Ще предоставя пълен набор от писмени материали предварително до останалите членове на СД.
- Членовете на СД на "Явор" АД ще предоставят изискуемите от ЗППЦК Декларации до КФН, БФБ – София и до самото Дружество, в случай на участието им, като членове на управителни и контроли органи на други дружества, както и информация за юридическите лица, в които притежават пряко или непряко повече от 25 % от капитала или върху които имат контрол, както и при наличие на настоящи или бъдещи сделки, за които, считат, че могат да бъдат признати за заинтересовани лица. Тези обстоятелства ще бъдат декларирани и актуализирани в седемдневен срок от тяхното настъпване;
- В зависимост от динамиката на събитията Съветът на директорите на дружеството, ще съставя тримесечни отчети за дейността и ще приема планове и програми за дейността на Дружеството, ще извършва периодичната проверка на годишните, тримесечните и текущите счетоводни отчети, относно достоверността, точността на тяхното съдържание и за навременното им представяне пред институциите, съгласно изискванията на ЗППЦК;

Критерии за определяне на независимост в случаите на избор на регистриран одитор/одиторско предприятие

Съветът на директорите ще предлага на Общото събрание за избор регистриран одитор/одиторско предприятие за извършване на независим финансов отчет на Явор АД лица, които:

- Не са свързани лица с дружеството
- Не са пряко или косвено обвързани с Явор АД
- Не участват в сделки на Явор АД, различни от сделката по независимия финансов одит, които нарушават неговата независимост като одитор или водят до конфликт на интереси;
- Не оказват счетоводни услуги по текущото счетоводно отчитане на дейността и по изготвянето на финансови отчети на Явор АД, когато участват във взимането на управленски решения по тях, както и услуги, свързани с оценки на активи за целите на финансовия отчет на дружеството
- Няма финансов интерес от дейността на Явор АД, изразяващ се в притежаване на акции или други ценни книги, емитирани от дружеството;

- Не участват в осъществяването на основната дейност на Явор АД под никаква форма;
- Не участват в управлението на Явор АД
- Не се намират в съпругески отношения или в отношения на родство по права линия без ограничения и по съребрена линия – до втора степен включително с член от ръководството на Явор АД не са страна по съдебен спор с Явор АД

Детайлна информация за кандидатите за одитори относно професионалната им квалификация се предоставят на акционерите на дружеството в законово регламентираните срокове за публикуване на материалите, в дневния ред на ОСА, на което е предвидена точка - избор на регистриран одитор на дружеството. Горепосочената информация се публикува и на интернет страницата на дружеството.

Одиторите действат независимо от акционерите, които са ги избрали.

Създаден е Одитен комитет с функциите по Закона за независимия финансов одит. Одитният комитет изпълнява следните функции:

1. наблюдава процесите по финансово отчитане в предприятието, извършващо дейност от обществен интерес;
2. наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол в предприятието;
3. наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете в предприятието;
4. наблюдава независимия финансов одит в предприятието;
5. извършва преглед на независимостта на регистрирания одитор на предприятието в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители, включително наблюдава предоставянето на допълнителни услуги от регистрирания одитор на одитираното предприятие.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ИНИЦИАТИВИ НАСОЧЕНИ КЪМ АКЦИОНЕРИТЕ

- Разкриване на периодична и инцидентна информация на регулирания пазар на ценни книжа, посредством избрания директор за връзки с инвеститорите. В борсовия бюлетин тази информация ще става достояние на широката публика – на настоящите и бъдещи потенциални инвеститори.
- Осигуряване на достъп до финансовите отчети на дружеството в КФН, и БФБ-София.
- Предоставяне на информационна справка за “Явор” АД, съгласно новата форма на БФБ-София, включваща обща информация за дружеството, данни за управляващите, информация относно акционери притежаващи над 5 % от капитала, информация за емисии акции, облигации и предишни

увеличения/ намаления на капитала, актуално състояние на капитала на Дружеството, раздавани дивиденди.

➤ Активно участие на Директора за връзки с инвеститорите в процеса на разкриване на информация - лицето, което се явява свързващо звено между Съвета на директорите на дружеството, досегашните акционери и бъдещите инвеститори в ценни книжа на "Явор" АД.

➤ Членовете на Съвета на директорите на дружеството заявяват, че ще предоставят необходимия обем публична информация за дружеството и ще съдействат активно на Директора за връзки с инвеститорите при извършване на неговата дейност и връзката му с акционерите на Дружеството.

➤ С оглед разкриване на публична информация и прозрачност Съветът на директорите на "Явор" АД възлага на директора за връзки с инвеститорите:

1. Да осъществява активна връзка между СД на дружеството и неговите акционери и лицата, проявили интерес да инвестират в ценни книжа на "Явор" АД, като им предоставя информация относно текущото финансово и икономическо състояние на дружеството и всяка друга информация, на която те имат право по закон в качеството им на акционери или инвеститори.

2. Да изпраща в законоустановения срок материалите за свикване на общо събрание до всички акционери, поискали да се запознаят с тях.

3. Да съхранява верни и пълни протоколи от заседанията на СД на дружеството;

4. Да изпраща всички необходими отчети и уведомления на дружеството до КФН, регулирания пазар, на който се търгуват ценните книжа на дружеството. Тази група от задължения включва следното:

ПЕРИОДИЧНО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ:

➤ В срок до 90 дни от завършване на финансовата година Дружеството се задължава да представя годишен счетоводен отчет;

➤ В срок от 30 дни от края на всяко тримесечие да представя тримесечен отчет счетоводен отчет;

ИНЦИДЕНТНО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

➤ Директорът за връзки с инвеститорите ще уведомява КФН и БФБ-София АД за промените в Устава, промените в СД, в случай на откриване на производство по несъстоятелност, преобразуване на дружеството, при изменения в търговската дейност, които засягат или могат да засегнат пряко или непряко цената на издадените от дружеството ценни книжа, други обстоятелства.

Директорът за връзка с инвеститорите се задължава:

➤ Да насърчава добрите взаимоотношения между дружеството, неговите акционери и потенциалните инвеститори;

- Да действа активно за спазването на нормите и конкретните му задължения, съгласно ЗППЦК и останалите Наредби и закони, регламентиращи дейността на публичното Дружество.
- Да представи отчет за неговата дейност и предприетите през годината инициативи, за резултатите от това и да дава предложения за подобряване на координацията и контактите с акционерите за предстоящата година.

Изпълнителен Директор :

Мирослав Манолов

Настоящата Програма е приета и допълнена от Съвета на директорите на Явор АД на 21 февруари 2012 г.